

Technická univerzita v Liberci

**FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A
PEDAGOGICKÁ**

Katedra: Filosofie
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: ČJ-HU

Extremismus v subkultuře skinheads
Extremism in the Skinhead Subculture

Bakalářská práce: 11-FP-KFL- 127

Autor:
Tachovská Barbora

Podpis:

.....

Vedoucí práce: doc. PhDr. David Václavík, Ph.D

Konzultant:

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
47	0	7	0	19	1 CD

V Liberci dne: 30. 11. 2011

Čestné prohlášení

Název práce: Extremismus v subkultuře skinheads
Jméno a příjmení autora: Barbora Tachovská
Osobní číslo: P08000699

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 30. 11. 2011

Barbora Tachovská

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu práce doc. PhDr. Davidu Václavíkovi Ph.D. za jeho vstřícný a odborný přístup a také za užitečné rady a informace poskytnuté při konzultacích.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá subkulturou skinheads, jejím vznikem, vývojem a postupnou transformací. Dále se snaží vysvětlit a charakterizovat pojmy jako je kultura, subkultura, hnutí, extremismus.

Zvláštní pozornost je věnována jednotlivým odnožím skinheads, ve kterých se vyskytují rozdíly nejen v míře nacionalismu, ale také v ideologii rasismu. Největší pozornost je věnována ultrapravicovým skinheads.

Důležitou součástí je také objasnění skutečností, které vedly ke vzniku nových, extremistických odnoží.

Pro práci je důležitý také fakt, že se z tradiční ideologie skinheads vytratil původní myšlenky, které byly přetransformovány do extrémních podob.

Klíčová slova: subkultura, extremismus, skinheads, ideologie

Abstrakt

Bachelor thesis deals with skinhead subculture, its beginnings, development and gradual transformation. The thesis interprets terms as culture, subculture, movement and extremism.

Special attention is focused on individual skinhead offsets, which differ in their nationalism degree as well as in racism ideology. The core attention of the thesis focuses on ultraconservative skinheads.

Another important part explains circumstances which led to creation of new extremistic skinhead offsets.

The thesis also emphasises the fact that original ideas, which have emerged from traditional skinhead ideology, were transformed into extremism.

Key words: subculture, extremism, skinheads, ideology

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Kultura.....	10
2.1	Základní definice kultury podle antropologie.....	11
3	Subkultura.....	12
3.1	Definice subkultur	12
3.2	Charakteristika subkultur.....	13
3.3	Hnutí vs. subkultura.....	15
4	Extremismus	17
4.1	Základní vymezení extremismu.....	17
4.2	Různé definice extremismu.....	18
4.3	Dělení extremismu	20
4.3.1	Pravicový extremismus	20
4.3.2	Levicový extremismus.....	21
4.4	Problematika řešení pravicového extremismu	22
5	Subkultura skinheads	24
5.1	Historie subkultury	24
5.2	Ultrapravicovní skinheads	27
5.2.1	Charakteristika ultrapravicových skinheads	27
5.3	Nacionalističtí skinheads.....	28
5.3.1	Boneheads, Hammer-Skins, White Power Skins, Blood and Honour, W.A.R.....	29
5.4	Levicovní skinheads - S.H.A.R.P., Red Skins	32
5.5	Shrnutí	33
6	Skinheadská móda	34
7	Aktivity skinheads	35
7.1	Symbolika a používané symboly	36
8	Vývoj subkultury v České republice	39
9	Závěr.....	42
	Seznam literatury.....	45
	Seznam ilustrací	47

1 Úvod

Subkultura skinheads je veřejností chápána, možná i za asistence médií, zkresleně a mnozí nejsou schopni rozeznat rozdíly mezi jednotlivými skupinami, ať už se jedná o extrémně pravicové, levicové či apolitické. Proto se zde budu snažit vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými odnožemi této subkultury a snažit se nalézt odpověď na to, proč mnozí považují rovnici skinhead = nácek za správnou a také co vedlo k tomu, že se některé skupiny této subkultury zařadily mezi extremistická hnutí.

Pohybuji se v kolektivu, kde se témata jako je politika, politické ideologie, subkultury apod. často probírají a téma skinheads mě oslovilo právě tím, že o něm lidé často nemají mnoho informací. Televize odvysílá reportáž, kde mladíka zbily „holé lebky“ a lidé pak i pod nátlakem médií háží všechny do jednoho pytle. I to je důvod, proč jsem si vybrala toto téma. V neposlední řadě je to také proto, že jsem byla svědkem incidentu naprosto bezdůvodného útoku a krádeže mladou skupinkou skinheads.

V prvních kapitolách budou objasněny pojmy jako je kultura, subkultura (v porovnání s hnutím, její typologií, rizikovostí), extremismus (příklon dané subkultury k ultrapravicí či radikální levici) a také radikalismus, protože si myslím, že tyto dva pojmy spolu úzce souvisí.

Následující kapitoly se budou věnovat historii a vzniku prvních skinheads a poté již budou popisovány, charakterizovány a řazeny jednotlivé odnože subkultury se zaměřením na ultrapravicové skinheads.

V neposlední řadě se také část práce zaměří na historii, vývoj a situaci u nás, protože téma boje proti extremismu je v posledních letech velmi aktuální záležitostí.

Závěrem se pokusím shrnout zjištěné poznatky a nastínit, co způsobilo, že se různé části této subkultury odklonili od původních myšlenek a vydali se cestou radikálních/extrémních postojů.

K jednotlivým odnožím subkultury budou uvedeny ukázky extremistické symboliky.

2 Kultura

O kultuře můžeme říci, že je složitým společenským jevem a procesem, který je jako takový předmětem zájmu mnoha odvětví, například kulturní antropologie, etnologie, sociologie, sociální psychologie a mnoha dalších.

Etymologický původ má slovo kultura již v antickém starověku. Vznikla z latinského *colere* tedy pěstovat, vzdělávat a souvisela s pěstováním užitkových plodin. Marcus Tullius Cicero v 1. století př. n. l. položil základ pojetí kultury jako charakteristiku lidské vzdělanosti, když ve svých Tuskulských hovorech nazval filosofii „kulturou ducha“.

Pod pojmem kultura si lze představit mnoho věcí, je na ni nahlíženo z mnoha úhlů pohledu. Kulturou můžeme také myslet civilizaci samotnou, protože civilizace a kultura spolu souvisí.

V nejzákladnějším smyslu můžeme kulturu myslet buď v širším či užším pojetí. V širším pojetí zahrnuje vše, co vytváří lidská civilizace. Patří sem jednak materiální výsledky neboli artefakty lidských činností od obydlí, oděvů, nástrojů, průmyslu, dopravy, plodin až po umění, politiku, právo, morálku, zvyky či náboženství. V užším pojetí se kultura vztahuje k projevům chování lidí. Jedná se o soubor zvyklostí, symbolů, komunikačních norem, jazykových rituálů, předávání zkušeností, vzorců chování, které sdílí členové dané společnosti.

Slovník cizích slov charakterizuje kulturu jako: *historicky podmíněný souhrn hmotných a duchovních hodnot vytvořených a vytvářených lidstvem v procesu společenské a historické praxe a charakterizující historicky dosažený stupeň ve vývoji společnosti.*¹

Podle Barkera „je kultura komplikovaný a kontroverzní výraz, protože tento pojem nezastupuje samostatnou jednotku nezávislého objektového světa. Koncept kultury je tedy nástroj, který je pro nás více či méně užitečný jako životní forma a jehož významy a forma se mění v závislosti na tom, co vše myslitelé hodlají s tímto nástrojem dělat.“²

¹ KLIMEŠ, Lumír. *Slovník cizích slov*. Praha: SPN, 1994. s. 411

² BARKER, Chris. *Slovník kulturních studií*. Praha: Portál, 2006. s. 93

Funkce kultury jsou socializační, humanizační, výchovná, relaxační, kompenzační, kumulativní a integrativní.

2.1 Základní definice kultury podle antropologie

Kultura je v současném antropologickém myšlení chápána pomocí šesti základních charakteristik:

- Integrovaná - jedná se o vnitřně propojený systém, což znamená, že jsou jednotlivé složky ve vzájemných vztazích, tvoří uspořádaný vzorec nazývaný též struktura nebo kulturní vzorec
- Adaptivní - konkrétní podoba kultury je výsledkem adaptace na konkrétní přírodní prostředí, které společnost obývá
- Negenetická, naučitelná - k jejímu předávání dochází převážně v procesu učení
- Sdílená - jednotlivci, kteří tvoří určité kulturní společenství jsou nositeli stejného kulturního vzorce. Toto sdílení jim umožňuje vzájemnou komunikaci, která je založena na sdílení významů, symbolů nebo forem jednání, což znamená, že významům, symbolům, a jednáním lidí rozumíme v rámci jedné kultury stejně
- Symbolická - je uspořádaným systémem symbolů (příčemž symbol je nositelem významu), které tvoří kód komunikace
- Specificky lidská - znamená, že jejím nositelem může být výhradně člověk

3 Subkultura

3.1 Definice subkultur

Tento pojem není snadné definovat, protože existuje velké množství subkultur, které mají odlišné vzorce chování, jednání, zájmů a mnoho dalších charakteristik.

Pojem subkultura byl poprvé použit v několika významech ve společenských vědách ve čtyřicátých letech 20. století. Existují dvě základní definice subkultury. Substanční definice se pokouší vystihnout podstatu subkultury, funkcionální definice vystihuje funkce, které subkultury plní.

O jednu z nejstarších definic subkultury se v roce 1947 pokusil M. M. Gordon: *„pododdělení národní kultury, složené z kombinace sociálně situačních složek, jako je třídní status, etnický původ, městské nebo venkovské osídlení a náboženská příslušnost, které tvoří svou kombinací fungující jednotu, jež integračně upevňuje na ní se podílející jedince.“*³ Podle Gordona je subkulturou jakékoliv společenství lidí, charakterizované určitými společnými znaky uvnitř vyššího celku

*„Předpona „sub“ naznačuje svébytnost a odlišnost od dominantní nebo mainstreamové společnosti. Subkultury tedy tvoří skupiny lidí, kteří sdílejí zvláštní hodnoty a normy, v nichž se rozcházejí s dominantní nebo mainstreamovou společností a které nabízejí mapy významů, díky nimž je pro členy subkultury srozumitelný.“*⁴ Oproti Barkerovi Girtler⁵ ve své knize *Okrajové sociální kultury* vědomě nepoužívá pojmu subkultura, protože dle jeho názoru slovo „sub“ poukazuje na nízké společenské postavení dané kultury.

³ GORDON, Milton M. *The concept of the sub-culture and its application*. In Gelder, Ken – Thornton, Sarah. *The subcultures reader*. 1. vyd. London: Routledge, 1997. Part one. The 'Chicago School' and the sociological tradition, s. 42

⁴ BARKER, Chris. *Slovník kulturních studií*. Praha: Portál, 2006. s. 185

⁵ GIRTLE, Roland. *Okrajové sociální kultury*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. s.

A. Giddens charakterizuje subkulturu jako „*Hodnoty a normy odlišné od většiny, k nimž se hlásí určitá část populace.*“⁶

Mnoho autorů se při snaze definovat, co je subkultura shodne, že se jedná o skupinku lidí, kteří mají společné problémy, zájmy apod. a tyto společné jednotící prvky je zároveň odlišují od členů jiných sociálních skupin.

Sociologický slovník o subkultuře říká, že je to „*kultura dílčí skupiny lidí, která se více nebo méně odlišuje od převládající, většinové a „oficiální“ kultury. Příslušníci skupiny se mohou od většiny odlišovat sociálním postavením, věkem, povoláním nebo regionem.*“⁷

Podle Filosofického slovníku je subkultura „*soubor norem, hodnot, vzorců, chování charakterizující jistou skupinu v rámci většího společenství dominantní kultury, jejíž je subkultura nedílnou součástí.*“⁸

Můžeme tedy subkulturu definovat jako společenství lidí, které je charakteristické určitými znaky (hodnotami, symboly, chováním, zvyky, vzhledem) uvnitř širšího kulturního rámce, do něhož patří. Subkultura záměrně udržuje svou odlišnost vůči dominantním normám, z nichž některé zcela vědomě neguje.

3.2 Charakteristika subkultur

Obecně lze subkultury členit na základě věku, povolání, náboženství (sekty, rituály), původu, národnosti, etnika, rasy, sociální pozice, zájmů, atd. V případech větší odlišnosti subkultury vznikají konflikty které mnohdy ústí do dramatických situací (jedná se například o střety s policií či kolize mezi subkulturami samotnými).

Pro subkultury je charakteristické jejich vymezování vůči převládající kultuře a odklonem od většinových myšlenkových, politických a kulturních proudů, ale i prostřednictvím životního stylu nebo specifického oblékání. A právě styl je jedním z důležitých aspektů subkultur. Ten vypovídá o skupině, může být chápán i jako symbol nebo znak. Stylem se jednotlivé

⁶ GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999. s. 563

⁷ JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2007. s. 136

⁸ *Filozofický slovník*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1976. s. 228

subkultury odlišují nejen od majoritní společnosti, ale i od ostatních subkultur navzájem. Mnohdy se jedná například o osobitou symboliku či o specifický jazyk uvnitř subkultury.

Subkultury jsou charakteristické zvláště pro mládež, velká většina z nich bývá generační záležitostí. Pro mnohé tvoří subkultura dočasné útočiště při hledání sebe sama.

Cloward a Ohlin⁹ rozlišují subkultury na:

- *kriminální* - racionální aktivita orientovaná zejména k ekonomickému zisku, odehrává se ve městech jako pouliční kriminalita
- *konfliktní* - agresivní, násilná aktivita
- *únikové* - retroaktivní, zejména narkomanie, alkoholismus

Se subkulturou souvisí pojmy jako je životní styl, který je s ní často zaměňován, jedná se však o souhrn životních norem, které jedinec aktivně prosazuje. Dále pak scéna, neboli subkulturní scéna, kde se odehrává forma společenského styku, ve kterém mají aktéři stejný zájem na trávení volného času, zaměřují se na stejný životní styl i když se nemusejí znát. Identita je jedním z dalších, stěžejních pojmů při charakteristice subkultury. Jedinec se v dané subkultuře identifikuje s ostatními členy, s prostředím, ve kterém se skupina schází apod., subkulturu vnímá jako celek, díky tomu je pak brán jako právoplatný a respektovaný člen. Subkultura jim umožňuje získat identitu, pocit jistoty a sounáležitosti a v neposlední řadě také vyplnění volného času.

Další prvek, který je při charakteristice důležitý, je míra angažovanosti členů příslušné subkultury. Existují velmi aktivní členové, kteří pořádají koncerty, protestní akce, vydávají nejrůznější ziny apod. Oproti nim jsou tu méně aktivní příslušníci, kteří se aktivně na existenci subkultury podílejí minimálně, přesto je pro ně velmi významná.

⁹ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010. s. 34

Se subkulturami jsou spojena i rizika jako je nadměrná kriminalita, narkomanie, alkoholismus, promiskuita, politická ortodoxie (rasismus, antisemitismus, politický extremismus, atd.), sebevražednost, vandalismus, sebepoškozování, agresivita apod. Mnohé subkultury se přímo vymezují vůči jiným, což pak vede ke konfliktům.

3.3 Hnutí vs. subkultura

Pojmy hnutí a subkultura bývají často, nejen sdělovacími prostředky, zaměňovány. Zaběhnutá jsou již spojení jako „hnutí skinheads“ nebo „hnutí punks“.

„Hnutí předpokládá větší názorovou a ideologickou jednotu, vznáší požadavky a sleduje určitý, předem definovaný cíl/cíle (dělnické hnutí, mírové hnutí, anarchistické hnutí, mírové hnutí, hnutí za občanská práva), je také většinou širší výsečí ve společnosti.“¹⁰ Z hlediska sledování cílů je hnutí homogenní, subkultura heterogenní. V politické angažovanosti hnutí klade důraz na splnění požadavků a dosažení politického, kulturního či společenského cíle, subkultura klade důraz především na hodnoty, postoje, styly, image, politická angažovanost je povrchní. Subkultura je proti existenci formálních organizací, hnutí je pro zakládání občanských sdružení apod. Hlavní náplní a činností subkultury je trávení volného času, hnutí provozuje aktivity ve prospěch dosažení cíle.

Názory, postoje i činy jsou v rámci hnutí vždy pluralitní a často protikladné. Je patrné, že jsou hnutí a subkultury v mnohém propojené a příslušníci subkultur se často aktivně zapojují do určitých hnutí.

Termín hnutí je nesprávně používán i v trestním zákonu (§ 260), protože *„připomíná hnutí ve smyslu politického subjektu podle zákona o sdružování v politických stranách a politických hnutích (zákon č. 424/1991 Sb.)“¹¹* To se týká především subkultury skinheads resp. jejího neonacistického proudu. Subkulturu skinheads nelze označit za hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo k hlásání

¹⁰ SMOLÍK, J. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*, s. 42

¹¹ ČERNÝ, Petr. *Právní ochrana před extremismem*. Praha: C.H. Beck, 2008. s. 154

národnostní, rasové či náboženské zášti vůči jiné skupině osob. Za takové hnutí můžeme označit pouze některé směry či skupiny, které existují v rámci hnutí.

4 Extremismus

4.1 Základní vymezení extremismu

Původ slova extremismus pochází z latinského *extremus*, což znamená nejvzdálenější nebo nejkrainější. Pro tento termín neexistuje žádná ucelená definice (i když je v posledních letech hojně používán), a proto může být chápán různě. Pro někoho extremismus znamená zajít za hranice normálu, tedy do extrému, jiný si ho spojuje s násilím, vyhraněným až neslušným chováním či postojem nebo nebezpečnou činností.

„Různí autoři vysvětlují extremismus tak, že extremismus je určitým produktem (jevem) demokratické společnosti, neboť demokracie zpravidla nemá dostatek účinných obranných mechanismů, aby se ubránila všemu, co jí škodí. Naopak, kdyby demokratická společnost takové mechanismy měla, přestala by být demokratickou a stala by se diktaturou. Z uvedeného důvodu je zřejmé, že každá demokratická společnost se potýká s extremismem.“¹²

Pojem extremismu bývá často zaměňován s pojmem radikalismus. Ten má původ z latinského slova *radix*, čili kořen. Radikalismus je proto takové jednání, které jde ke kořenům věci. Může nést prvky extremismu, ale z jazykového hlediska se nejedná o ekvivalenty.

„Extremismus představuje střežový pojem pro všechny ideologie, které vystupují proti stávajícímu režimu, bez ohledu na to, z jakých pozic režim kritizují.“¹³ To je zjednodušení pro média a novináře, pro které je snazší použít tento střežový pojem, než vysvětlovat, zda se jednalo o anarchisty, antifašisty, neonacisty apod.

Nositelem extremismu může být jednotlivec, který se může individuálně projevovat (atentáty, sebevražedné útoky), skupiny nebo hnutí, politické strany či teroristické organizace.

¹² CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. s. 8

¹³ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007. s. 11

Důležitým faktorem toho, v jaké míře se extremismus v dané společnosti vyskytuje, je právě její uspořádání. Pokud vzniknou ve společnosti rozpory, extremisté na ně reagují prostřednictvím aktivit, které se snaží uspořádat v mezích zákona. Pokud vznikne ve společnosti problém (ať už se jedná o problémy s „nepřizpůsobivými“ obyvateli či o problémy s cizinci atd.), je to pro extremisty určitá záminka. Začnou se shromažďovat s transparenty, naplánují si pochod městem a hlásají svá hesla. Během takovýchto aktivit páchají trestné činy, zásahy policie stojí tisíce korun. Těmito názory ovlivňují ostatní občany, kteří se pak mohou jevit, jako že s nimi souhlasí.

4.2 Různé definice extremismu

Extremismem, projevy extremismu a jeho definicemi se zabývá mnoho nejrůznějších institucí. Každá z nich však k extremismu přistupuje různými způsoby. Tato kapitola se věnuje definicím extremismu podle našich bezpečnostních složek a dále se ho snaží vysvětlit jako akademický pojem.

Ministerstvo vnitra ČR

„Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku.“¹⁴

Extremistické postoje jsou podle MV ČR schopné přejít na aktivity, které mají ničivý charakter vůči stávajícímu demokratickému politickému systému. Snaží se tedy tento demokratický systém nahradit nedemokratickým.

Bezpečnostní informační služba

„V obecném pohledu je extremismus spíše politologický pojem, který se vztahuje na hraniční, zcela nestandardní společenské jevy a jejich

¹⁴<http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D> [online]. 2011 [cit. 2011-10-15].

nositele. Bezpečnostním rizikem se stává v okamžiku, kdy jsou jeho motorem ostře antagonistické postoje vůči stávajícímu společenskému řádu a nesmiřitelnost vyúsťuje v konkrétní záměry a aktivity, směřující k destabilizaci a odstranění daného politického a sociálního systému.“¹⁵

Tyto aktivity, popřípadě vítězství daných, krajně vyhrocených postojů a názorů by podle BIS vedly ve svobodné společnosti k ústupu od lidských práv a k nastolení anarchie, totality či autoritářství.

Policie ČR

Policie ČR se v definici shoduje s Ministerstvem vnitra ČR a dále uvádí trestné činy, které jsou nejčastěji spojeny s extremismem. Jedná se především o trestné činy: omezování osobní svobody, výtržnictví, podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, ublížení na zdraví, poškozování cizí věci, násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci, podněcování k národnostní a rasové nenávisti, apod.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci ministerstva spravedlnosti chápe extremismus jako: *„Souhrn určitých sociálně patologických jevů vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob (extremistů).“*

Pokud bychom shrnuli uvedené definice, můžeme říci, že extremismus je jev, který zastává určité vyhraněné ideologické postoje. Propagací těchto postojů dochází k porušování zákonů, netoleranci a nesnášenlivosti vůči ostatním občanům, k násilnostem, k prosazování aktivit, které mají neblahé důsledky na společnost apod. V krajních případech to může vést až ke ztrátě rovnováhy stávajícího systému a nastolením jiného, nedemokratického režimu.

Štefan Danics se ve své publikaci Extremismus věnuje tomuto pojmu i z akademického hlediska. Podle Danicse je extremismus primárně užíván a definován v rámci společensko-vědních disciplín, kde je však kladen důraz na interdisciplinární přístup. Hovoří se i o možnosti zřízení specifické sociálně-vědní disciplíny, která by jako hraniční vědní obor zkoumala

¹⁵ <http://www.bis.cz/extremismus.html> [online]. [cit. 2011-10-15].

komplexně a výhradně extremismus. Největší pozornost mu zatím věnuje politologie. Extremistické uvažování a jednání je v politologii spojeno s opozicí vůči celému zavedenému politickému systému. Extremistické subjekty vhodně kombinují užívání legálních politických forem a prostředků s nelegálními praktikami včetně násilí.¹⁶

Nejbližší definicí je pro autora definice Ministerstva vnitra ČR. Dále se budeme zabývat dělením extremismu. Pozornost bude věnována nejen pravicovému a levicovému extremismu, ale i jeho projevům a aktivitám.

4.3 Dělení extremismu

Extremismus se dělí na politický, náboženský, ekologický a nacionalistický. Nás bude zajímat politický extremismus a jeho další členění na pravicový a levicový, přičemž se někdy mluví o ultrapravici, ultralevici nebo o krajní pravici či krajní levici.

4.3.1 Pravicový extremismus

Pro pravicový extremismus je základní myšlenkou rasismus, který se projevuje přesvědčením o biologické výjimečnosti a převaze bílé rasy. Ta stojí podle zastánců těchto myšlenek na vrcholu vývoje druhu a nejdokonalejšími představiteli jsou árijci. Největším zločinem je pro ně míšení bílé rasy s ostatními. Odmítají rovné uplatňování lidských a občanských práv a v jejich programech se objevují otevřené nebo skryté prvky rasismu, xenofobie a antisemitismu. Je zaměřen proti skupinám, které se nějak odlišují (hippies, homosexuálové, imigranti apod.).

Myšlenkové rozpětí extrémně pravicových skupin je poměrně chudé a rozdíly mezi jednotlivými uskupeními jsou spíše v tom, jak dosáhnout společných cílů. Tyto rozdíly jsou přitom velmi důležité z hlediska atraktivnosti pro stávající i potenciální členy. Cílem pravicových extremistických seskupení je vítězství, které má umožnit vytvoření nové společnosti, způsoby dosažení stanoveného cíle jsou přitom různé. Důležité jsou pro ně pojmy jako je národ, moc, autorita. „*Moc pro ně*

¹⁶ DANICS, Štefan. *Extremismus*. Praha: Triton, 2003. s. 11

představuje záruku autority, která implikuje nadřazenost některých skupin či jednotlivců nad ostatními, což je opětovně vede k upřednostňování autoritativních nebo vysloveně diktátorských režimů.“¹⁷

Typickými příklady pravicového extremismu jsou rasismus, antisemitismus, nacionalismus, fašismus nebo nacismus.

K nejvýraznějším představitelům extrémní pravice u nás patří různé odnože subkultury skinheads, Národní odpor, Autonomní nacionalisté nebo Vlastenecká fronta.

4.3.2 Levicový extremismus

Levicově orientovaní extremisté vycházejí zejména z ideologie anarchismu, komunismu a trockismu¹⁸. Kladou důraz na rovnost lidí, která se vztahuje na všechny oblasti života. Souhlasí s násilím jako revoluční formou boje k prosazení vlastní vize společnosti, s tím souvisí i vize revolučního převratu nebo dlouhodobější revoluční změny. Hranice mezi jednotlivými skupinami ultralevice jsou méně zřetelné než u ultrapravice.

„Cílem levicového extremismu je potlačení individualismu, sociální politika a odstranění kapitalismu. Mezi hnutí představující levicový extremismus můžeme zařadit anarchisty (hnutí odmítající jakoukoli formu nadřazenosti a nadvlády) a stoupence různých směrů socialistické a komunistické ideologie.“¹⁹

Aktivity, které jsou zaměřené na kritiku společnosti jako systému, směřují k odstranění jejích chyb, ne však na odstranění systému jako takového. Jsou přesvědčeni, že člověk je od přírody dobrý a je vina společnosti, že ho zkazila. Proto se snaží o vytvoření nové, nezkažené společnosti, bez hierarchického uspořádání a důležité je pro ně odstranění

¹⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, s. 133

¹⁸ Vychází z marxismu a obohacuje ho o myšlenku permanentní, socialistické revoluce v zaostalé zemi, která je vystavena vlivu vyspělého kapitalismu. Zdroj: http://www.cojeco.cz/index.php?s_term=&s_lang=2&detail=1&id_desc=99275 [online]. [cit. 2011-10-20].

¹⁹ <http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=7&tema=147> [online]. [cit. 2011-10-15].

ekonomických rozdílů. To, co spojuje všechny skupiny extrémní levice je odmítání kapitalismu.

Významnou charakteristikou levicově extremistických skupin je jejich mírumilovnost, zároveň ani jejich prostředky se nevymykají legalitě a nemají tendence řešit společenské konflikty násilnou cestou. Důležité jsou pro ně pojmy jako je svoboda, rovnost, třídní boj, antikapitalismus, revoluce. V pohledu na revoluci se však plně neshodují: *„Jedna část krajní levice chápe revoluci jako ozbrojené svržení kapitalismu, zatímco druhá v ní vidí spíš cestu k radikálnímu přerodu sociálních vztahů, k němuž může, ale nemusí dojít cestou ozbrojeného povstání.“*²⁰

Součástí levicového extremismu je i tzv. anarchoautonomní hnutí, které spojuje anarchisty s příznivci tzv. autonomního neideologického proudu, které odmítá respektovat jakýkoli společenský řád a jeho struktury. Cílem anarchoautonomů je odstranit stát a vytvořit prostor zcela zbavený všech autorit. Takový systém by ovšem nebyl schopen zajistit lidská práva a svobody.

K představitelům extrémní levice patří Československá anarchistická federace nebo Antifašistická akce.

4.4 Problematika řešení pravicového extremismu

Prvním a zdánlivě nejjednodušším způsobem, jak vyřešit problémy s pravicovým extremismem se zdá být zákaz pravicových organizací a skupin. Zamezilo by se tím organizování jejich aktivit. Zákaz takové organizace ji však nezničí, ale může ji dokonce posílit. Organizace, která tvrdí, že jedině ona umí poukazovat na skutečné problémy, může případný zákaz využít a tvrdit, že se jim systém snažil zavřít ústa. Samotný zákaz je pak využíván jako reklama, čímž přitáhne část sympatizantů na svou stranu.

Jak již bylo zmíněno, extremismus je součástí každé demokracie, proto ho nelze zcela vymýtit. Absolutní zákaz se proto nezdá být příliš dobrým řešením v rámci demokracie.

²⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, s. 137

Trestání jednotlivých násilných činů už není nijak neobvyklým procesem. Na pováženou se však zdá být výše trestů, které jsou velmi často pouze podmíněné a to i za tvrdá fyzická napadení. Výjimkou jsou naopak zmedializované případy (viz případ Natálky Sivákové²¹), kdy jsou viníci odsouzeni exemplárními tresty. Veřejnosti však tresty přišly příliš tvrdé a hájí názory, že pokud by ten samý čin spáchal Rom, trest by nebyl stejně vysoký.

Obliba hlášení se do ozbrojených složek je u pravicových skinheadů stále velká. Jedná se o způsob, jak získat pocit moci a síly. Nejúčinnějším nástrojem je tedy neustálý monitoring pravicových extremistů a kontrola jejich aktivit a koncertů specializovaným oddělením Ministerstva vnitra a Policie ČR. Jakékoli porušení zákona, ať už by se jednalo zakázaná hesla apod. by se mělo trestat. Boj proti extremismu by však neměl být záležitostí pouze vlády a státních orgánů. Určitá míra odpovědnosti je na každém z nás. Celospolečenským odporem a netolerancí rasismu, fašismu a xenofobie lze částečně zabránit v jejich aktivitách.

²¹ Tento případ se stal v dubnu roku 2009, kdy tři žháři vhodili do domu (ve kterém bydleli Romové) ve Vítkově tři zápalné lahve, které zasáhly ani ne dvouletou Natálku, která byla popálená na 80% těla. Zranění byli i rodiče. Za tento rasově motivovaný útok byli útočníci odsouzeni na 20 až 22 let vězení. Právě výše trestů rozdělila veřejnost. Někteří tvrdí, že jsou příliš vysoké a jedná se především o exemplární tresty, jiní je však považují za adekvátní a odpovídají závažnosti činu.

5 Subkultura skinheads

5.1 Historie subkultury

Abychom mohli na problematiku nahlédnout podrobněji, je třeba znát její původ. Historie této subkultury je zajímavá a ne zdaleka všechny skinheady lze označit za rasisty a vyznavače nacismu. Jedná se o velmi různorodé odnože, kde můžeme nalézt naprosto protichůdné myšlenky.

Počátky subkultury můžeme vysledovat již v šedesátých letech dvacátého století ve Velké Británii²², kde jako reakce na hnutí hippies (které pro ně představovalo zhýčkanou mládež střední třídy) vznikli tzv. **Mods** (modernisté). Jednalo se o mládež z dělnické třídy, jejíž členové věnovali velkou péči svému zevnějšku. Nosili drahé oblečení, měli nakrátko strížené vlasy a na společenské konvence se příliš neohlíželi.

V polovině šedesátých let část členů mods nastoupili na univerzity a začali uznávat společenské názory hippies a levicových intelektuálů. Zbylí členové mods, nyní tzv. **Hard mods** se smířili se svými finančními situacemi, které se projeví mimo jiné tím, že přestali nosit drahé oblečení. Začali nosit džíny, vysoké dělnické boty (např. dr. Martens) díky kterým se jim začalo říkat boot boys a trička. Oblíbenou hudbou se pro ně stává ska²³ pro svou melodičnost a jednoduchost.²⁴

Ve Velké Británii v této době narůstá počet přistěhovalců z bývalých britských kolonií. Část z nich zakládá vlastní odnož: **Rude boys**. Charakteristické pro ně bylo typické pracovní oblečení, hrubá mluva a neúcta k autoritám a zažitým pravidlům. Oblíbenou hudbou se pro ně stává ska pro svou melodičnost a jednoduchost. Mods před nimi měli respekt, zároveň obdivovali jejich styl života.

²² MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal: Centrum strategických studií, 2003. s. 403

²³ Jedná se o hudební styl, který vznikl v padesátých letech na Jamajce a je považován za předchůdce reggae, který je o něco pomalejší. Může se mísit s dalšími hudebními styly jako je například jazz nebo punk

²⁴ Tamtéž s. 404

Z těchto původních seskupení se roku 1968 vytvořila nová subkultura, která měla být svým vzhledem, agresivním chováním i jednáním protikladem k hippies. Nejprve se pro ně užívaly různé názvy - noheads (ne-hlavy), boiled eggs (vařená vejce), cropheads (osekané hlavy). Roku 1969 se pro ně vžil název **skinheads**, což znamená holé hlavy, čeština používá i název holé lebky. Zkráceně se jim také říká skins neboli skini.²⁵ Původně skinheads nebyli politické hnutí, byl to celkový protest dělnické mládeže proti společnosti.

Měli sklony k patriotismu, byli hrdí na svůj dělnický původ, distancovali se od drog a intelektualismu. Nosili tedy vysoké boty, vyholenou hlavu, kostkovanou košili, džíny a šle. Později začali nosit letecké bundy (bombery) a nechávali se tetovat.

Chodili na fotbalová utkání, kde vyvolávali potyčky s fanoušky soupeřícího týmu. Začali se dostávat do konfliktů s policií díky drobným výtržnostem. Skinheads byli spjatí s násilím. Starší členové, kteří byli agresivnější, nahlíželi na případné zájemce v mladším věku opovržlivě. Postupem času se hlavním terčem skinheads stávají studenti, homosexuálové a přistěhovalci.

Na počátku sedmdesátých let opadla první vlna a k dalšímu oživení došlo až s příchodem nového, punkového hnutí v druhé polovině sedmdesátých let. V této době se Velká Británie potýká s nezaměstnaností. Zde se začíná subkultura politizovat a na řadu se dostávají politické tendence. Nezaměstnanost totiž byla dávána za vinu velkému množství přistěhovalců, kteří měli brát práci Britům. Skinheads se začínají stávat politickým hnutím, ke kterému se hlásí i nepochitické skupiny. Jednou z hlavních osobností, díky které došlo k politizaci, byl Ian Stuart Donaldson.²⁶ Ten v roce 1977 založil kapelu Skrewdriver, která razila pravicovou filosofii o rebelství a násilí. Skrewdriver se stává legendou vznikající White Power Music - extrémně pravicové a rasistické odnože rockové scény, kde vlnou nacionalistických nálad začal stoupat počet

²⁵ Tamtéž s. 404

²⁶ Tamtéž s. 406

trestných činů, které byly zaměřeny proti cizincům a kde většina pachatelů pocházela z řad skinheads. Roku 1979 zakládá menší politickou stranu White Noise, o kterou se začala zajímat britská, pravicově extremistická Nacionalistická fronta. O dva roky později se jeho strana přejmenovala na Blood & Honour Club.

V roce 1982 se začíná několik rockových kapel vracet k formě hospodských popěvků. vzniká tak nový styl hudby, tzv. Oi!, který je podobný punku. Jedná se však o hudbu, která spojuje street punkery a nepolitické skinheady. U zrodu stála kapela Cocney Rejects se svou písní Oi!Oi!Oi!, podle které dostal celý styl název. v písních se zpívalo o tvrdém životě, fotbalu, nenávisti k politice a o pivu.

Skupiny včele se Skrewdriverem a s texty o rytířích, vikinzích cti apod. začínají tvořit **White power skinheads**. S vlnou nacionalistických názorů stoupá kriminalita a počet násilných útoků namířených proti černochům. „Ultrapravičáci“ na sebe stahují pozornost médií a lidé začínají odsuzovat obecně všechny skinheads. Od těchto pravicových skinheads se stále distancují původní, apolitičtí²⁷ skinheads, kteří se drží své tradice a dělnického původu.

V první polovině osmdesátých let se subkultura šíří dál do Evropy. V Německu se orientuje neonacisticky. Při spojení evropských neonacistů sehrála také svou roli organizace Blood & Honour, vzniká tak celoevropské společenství, které spojuje všechny fašisticky smýšlející extremisty.

Ve Spojených státech amerických, kde se subkultura také rozšířila, tvoří White power skinheads skupiny amerických neonacistů a neofašistů - Hammer Skins, American Nazi Party nebo White Aryan Resistance. Lidé v této době začali nazývat skinheady smýšlející rasisticky nebo hanlivě Boneheads (hlupák, pitomec).

V roce 1986 vzniká v New Yorku jako reakce na rozmach rasistických tendencí nová frakce **S.H.A.R.P.** - Skin Heads Against Racial Prejudice

²⁷ Jedná se o skinheads, kteří odmítají politizaci ať už doprava či doleva, nemají politické cíle. Navazují na původní kult z roku 1969 a také se označují jako tradicionalističtí skinheads.

neboli skinheadi proti rasovým předsudkům. „Sharpové“ zaznamenali velký přírůstek a začínají vytvářet protiklad White Power Skins, se kterými byli často v konfliktu. Myšlenka protirasistických skinheads, kteří by měli subkulturu očistit od fašismu a rasismu se brzy dostala i do Evropy a to především s hudební skupinou Oppressed. Vznikaly různé časopisy tzv. ziny²⁸, z nichž nejznámější je Bulldog. Nebyli nijak organizováni jako některé skupiny pravicových skinheadů. Někdy navazují i vztahy s anarchisty, svými postoji se však řadí především k tradičním apolitickým skinheadům a jsou největšími propagátory myšlenky „Punks & Skins United“. Staví se proti útlaku menšin a rasismu. U nás se tato odnož objevuje od roku 1989.

Jako zvláštní odnož vznikli ve Velké Británii pod vlivem kapely se stejným názvem tzv. **Redskins**. Patří k militantním částem levicových organizací, hlásících se k různým formám anarchismu a komunismu. Od původních skinheads převzali pouze tvrdou image, hrdost na dělnickou práci a typickou skinheadskou nesmlouvavost. Redskins se v módě odlišovali od typických skinheads červenými tkaničkami a bundami.

Hovoříme-li tedy o skinech, nemusí to nutně znamenat, že mluvíme o rasistech či fašistech. Ti pouze převzali skinheadskou kulturu a začali v ní rozvíjet své vlastní myšlenky.

5.2 Ultrapravicoví skinheads

5.2.1 Charakteristika ultrapravicových skinheads

Ultrapravicoví skinheads, kteří se vymezili vůči původním myšlenkám a hodnotám, dnes představují jeho nejsilnější, nejmilitantnější a nejnebezpečnější odnož. Klasičtí skinheads se však od těchto myšlenek distancují, protože když se na ulici objeví parta, která provolává nepovolená rasistická hesla, nejedná se o skiny, ale o obyčejné neofašisty a neonacisty, které spojuje právě přízeň k fašismu, nacismu rasismu, a antisemitismu. Sympatické jim jsou projevy násilí vůči ideologicky vymezeným nepřátelům.

²⁸ Zin je časopis, který vydávají příznivci určitého oboru, má nekomerční povahu a je distribuován většinou pomocí známých v okolí

Hlavním vzorem je bývalé nacistické Německo a osobnost Adolfa Hitlera nebo Rudolfa Hesse, který je viděn jako zakladatel árijského boje za čistotu bílé rasy. Ostatní rasy považuje za podřadné a slabé.

„Jejich skupiny a organizace se zpravidla vyznačují přísnou hierarchickou strukturou, mající i nadnárodní charakter. Některé skupiny mají dokonce charakter paravojenských či teroristických organizací a bojový výcvik je pro ně samozřejmostí.“²⁹

Jednotliví členové vědí, co mohou a nemohou na veřejnosti říci, jak se chovat při policejním výslechu apod. Vyspělost jednotlivých organizací je umocněna faktem, že většina z nich má velmi přísné podmínky pro přijetí nového člena. Hledí se na jeho fyzickou zdatnost, oddanost a dostatečnou „pravícovost“ názorů. Největším nebezpečím jsou násilné konfrontace v ulicích a propaganda, které dosahuje stále lepších kvalit.

„Současné ultrapravicové hnutí SKINHEADS lze charakterizovat jako neonacisticky, fašisticky, nacionalisticky orientované skiny, se všemi ideovými proudy. Příznivci fašistického proudu se výrazně inspiroují Mussolinim a generálem Gajdou.“³⁰

Dále Chmelík uvádí, že od tohoto proudu se podstatně liší nacionalistické organizace, z nichž některé zdůrazňují ideu státu, ve kterém vládne zákon a odmítají antisemitismus.

5.3 Nacionalističtí skinheads

Tento proud je méně militantní než ultrapravicové skupiny a organizace, které často působí ilegálně. Snadněji se zapojují do dění ve společnosti, na které pak mají větší vliv, v čemž spočívá jejich nebezpečnost.

Propagují ideu silného, spravedlivého státu, ve kterém nebude místo pro narkomany, přistěhovalce, apod. Požadují silnou osobnost v čele státu, zrušení senátu a oslabení moci sněmovny, někteří však prosazují čistě vůdcovský princip. Policie by měla výrazně zesílit kvůli důslednému

²⁹ DANICS, Štefan. *Skinheadi a extrémní politická pravice*. Bezpečnostní teorie a praxe: sborník Policejní akademie České republiky. Praha: Policejní akademie České republiky: 2002, č. 1. s. 77

³⁰ CHMELÍK, Jan. *Symbolika v extremistických hnutích*. Praha: Brno, 2005. s. 9

dodržování zákonů a vzniku silného právního státu. Brání se proto začleňování do mezinárodních integrací jako je NATO, EU apod., které nás podle nich okrádají o kulturu a suverenitu.

Stát by se měl starat především o udržení čisté krve, a to například upřednostňováním bílých žadatelů při obsazování pracovního místa či odmítáním rasově smíšených manželství.

Nejedná se o nejextrémnější podobu, je však nebezpečnější tím, že se nacionalismus snaží zaobalit do přijatelnějších norem, které pak prezentuje na veřejnosti. Hovoří pak o bratrství, vlastenectví a velkých ideálech, které se snaží hájit. Často se také snaží očistit výroky, že nejsou fašisté ani nacisté. Právě na jejich stranu se přidávají členové, kteří se nechají zlákat jejich bojem za ideály, které znějí vznešeně. Bývají přestupnou stanicí k tvrdým fašistickým organizacím.

„V rámci tohoto směru můžeme zaznamenat hodně společných rysů s původním charakterem skinheadského hnutí, jako určité subkultury.“³¹ To je patrné na Oi-skinech. Jejich hlavními koníčky jsou hudba, alkohol a zábava.

Být skinem je pro ně určitý způsob, jak si užívat. Tímto způsobem ožívují nepolitický charakter hnutí v podobě zvláštního protestu proti současné společnosti. Do politiky sice přímo nevstupují, ale nepřáteli jsou pro ně cizinci, homosexuálové, lidé na okraji společnosti, jako bezdomovci, prostitutky apod., protirasistické aktivisty, levičáky, proti kterým vystupují nebo je i pronásledují.

5.3.1 Boneheads, Hammer-Skins, White Power Skins, Blood and Honour, W.A.R.

V této kapitole autor popisuje jednotlivé skupiny nacionalisticky orientovaných skinheads. U každé z nich se snaží uvést hlavní myšlenky, popřípadě kdy vznikly a jaká používají hesla či symboly. Jedná se o nejnebezpečnější, extrémně orientované skupiny. Do jisté míry existuje i propojenost mezi jednotlivými skupinami.

³¹ DANICS, Š. *Skinheadi a extrémní politická pravice*, s. 79

Boneheads (bone = kost)

Představují nejtvrdší a nejbojovnější základ ultrapravicových skinů. V bývalé NDR se jim říkalo nazi-skins a tento název se používá i u nás. Těžké boty už pro ně neznamenal příslušnost k dělnické třídě. Začali nosit vojenské boty a oblečení.

„Hudební skupiny blízké boneheads sice tvrdí, že hrají Oil, ale spíše se jedná o hudební propagandu k rasové a etnické nenávisti. Boneheads jsou napojeni na krajní pravicové politické strany a hnutí.“³²

Hammer-Skins

Hammer-Skins představují mezinárodní uspořádání, které vzniklo kolem roku 1986 ve Spojených státech amerických. Zakládá se na vůdcovském principu, ne však jednoho vůdce, protože má mnoho příznivců v různých částech světa. Vůdčí osobnosti tvrdí, že je spojuje idea nacionálního socialismu a boj za 14 slov (viz. White Power Skins). Podle nich jsou jejich cíle čisté a z toho důvodu nechtějí mít nic společného s politickou stranou. Symbolem tohoto hnutí jsou zkřížená kladiva (hammer), která představují symbol síly a bílé dělnické třídy, která má čelit stávajícímu systému.

Obrázek 1- Symbol zkřížených kladiv
Zdroj: <http://antifeixistes.org/3259>

White Power Skins (Bílá síla)

Příslušníci této odnože bojují za etnicky čistou, bílou rasu. Nosí bílé tkaničky a nášivky s čísly 18 nebo 88. (18-Adolf Hitler, 88- Heil Hitler),

³² DANICS, Š. *Skinheadi a extrémní politická pravice*, s. 77

bílé kšandy a nášivky s emblémy White power, nášivku s bílou pěstí, nebo číslem 14 (14 slov: My musíme chránit existenci našich bílých lidí a zajistit budoucnost pro naše bílé děti.).³³ Dále bojují proti levicovým skins a komunistům.

Obrázek 2 - Symbol pěsti
Zdroj: www.ns88.com

Blood and Honour

Hnutí Krev a čest vzniklo v osmdesátých letech ve Velké Británii a založil ho zpěvák kapely Skrewdriver I. S. Donaldson. Otevřeně se přihlásili k myšlenkám národního socialismu a stali se jednotnou silou v Evropě. Blood and Honour se dnes hlásí nejen k německému nacismu³⁴, ale také k tradicím amerického, rasově orientovaného Ku-klux-klanu.

Hlavní činností je organizování srazů, koncertů white power (WP) kapel, vydávání a distribuce hudebních nosičů, nášivek a časopisů tzv. zinů.

Obrázek 3 . Logo Blood and Honour
Zdroj: http://www.adl.org/hate_symbols/groups_blood_honour.asp

³³ U nás se překládá jako 10 slov: My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí.

³⁴ Nacismus neboli národní socialismus je podle Blackwellovy encyklopedie politického myšlení ideologie Národně socialistické německé dělnické strany (NSDAP). Slučoval dvě doktríny: fašistickou víru o řízení státu jednou stranou s nejvyšším vůdcem a rasistické přesvědčení o nadřazenosti árijské rasy. Je důležité neplést si nacismus s fašismem, který zavrhoval materialismus, liberalismus, demokracii a marxismus. Jeho cílem bylo položit základy nové civilizace, přičemž hlavní roli zde hrál národ, který se těšil morální jednotě.

W.A.R. - White Arian Resistance

Bílý árijský boj je mezinárodní extremistickou organizací, která své členy připravuje na rasovou válku, o které tvrdí, že je neodvratná. Proto také své příslušníky připravuje na pouliční boje a učí je zacházet se zbraněmi. Často jsou viděny zkratky W.A.R. na různých nášivkách u příznivců ultrapravicových skinheads.

5.4 Levicoví skinheads - S.H.A.R.P., Red Skins

Vedle pravicových organizací existují i levicově orientované skupiny. První z nich je S.H.A.R.P neboli SkinHead Against Racial Prejudice (Skinheads proti rasovým předsudkům) se nejvíce přibližují původním skinheads. Odnož S.H.A.R.P. byla vytvořena v osmdesátých letech ve Spojených státech amerických se snahou očistit původní subkulturu a posunout ji pozitivnějším směrem. Jedná se sice o nepolitickou odnož, přesto se díky své antifašistické náplni tento styl uchytil mezi levicovými skupinami. Pokud se vyskytne potřeba, jsou připraveni použít násilí proti ultrapravicovým skinům.

Od tradičních skinheadů se nijak výrazně neodlišují, někteří však nosí delší vlasy. Nemají žádné typické emblémy či znaky, jediným znamením je zkratka S.H.A.R.P., která se vyskytuje na nášivkách nebo si ji nechávají vytetovat na temeno hlavy. Mezi pravicovými skinheads jsou považováni za odpad, levicovou špínu a často se stávají terčem jejich napadení. Jejich oblíbenou hudbou je ska, reggae nebo punk. Do Evropy se tato odnož rozšířila díky oblíbené hudební skupině nefašistických skinheadů OPPRESSED, která i díky nim zaznamenala velký nárůst příznivců.

Obrázek 4 - Logo S.H.A.R.P. skinheads

Zdroj: <http://patriot-oirac.blog.cz/0903/znaky-loga-zkratky>

Výrazně levicoví jsou tzv. Red Skins, kteří vytvářejí nejradikálnější a nejmilitantnější část extrémní levice v České republice, ale i jinde ve světě. Odmítají stalinský režim, fašismus, rasismus a xenofobii. Nosí červené bombery a červené tkaničky do bot (ultrapravicoví skinheada nosí bílé tkaničky, nacionalističtí hnědé). Nápis red-skins nosí na bomberech a na baseballových čepicích.

5.5 Shrnutí

Kromě vymezení tří základních směrů: ultrapravicoví, nacionalističtí a levicoví skinheads, existuje několik dalších skupin, které nemůžeme zařadit k žádné z těchto skupin. Jedná se o Renees, což jsou ženy a dívky, které se hlásí ke skinheads. Fotbaloví fanoušci neboli Hooligans sice nevypadají jako typičtí příslušníci této subkultury, protože mají rádi pohodlné sportovní oblečení, ale stýkají se s nimi například při fotbalových zápasech nebo na různých oslavách. Poslední skupinou jsou sympatizanti, kteří se sice přímo neangažují ani nehlásí k určité skupině, ale vyznávají stejné nacionalistické a radikálně pravicové názory.

V této kapitole jsme se věnovali rozdílu a různým myšlenkám, které poukázaly na vnitřní rozdíly v subkultuře skinheads a na její radikalizaci směrem doprava. Bylo zde i naznačeno, jaké důvody k tomuto posunu vedly. V neposlední řadě zde byly uvedeny skupiny a organizace, které vyznávají extrémně pravicové názory. Největší počet sympatizantů má pravděpodobně právě ultrapravicový směr.

Názory a hodnoty tradičních skinheads jsou poměrně konzervativní. Důležitý je pro ně stálý partnerský vztah, založení rodiny, dobrá práce, odpor k drogám apod.

6 Skinheadská móda

Skinheada poznáme podle typického vzhledu - vyholená hlava, bomber, úzké kalhoty a vysoké vojenské boty. Kalhoty mohou být i vojenské „kapsáče“, často nosí také kšandy. Mezi nejznámější značky patří Lonsdale, Fred Perry, Troublemaker, Pit Bull, Hooligan, Ben Sherman, Harrington, Alpha, Everlast, přičemž všechny mají vybudovanou i tradici ve světě. Tyto značky lze zakoupit v některých street shopech nebo na internetu.

Typické značky však byly, stejně jako myšlenka skinheadství, zneužita pravicovými extremisty. Je proto velmi obtížné rozpoznat skinheada, který je za normálních okolností neškodný od pravicového extremisty. Existují však malé odlišnosti, podle kterých lze příslušnost alespoň předpokládat. Jsou jimi například nášivky a placky, které mohou vyjadřovat určité názory, stejně jako to vyjadřuje barva tkaniček.

Jiným a zcela jistým poznávacím znakem jsou čísla, která pod sebou skrývají zašifrovaná fašistická hesla. Jsou to již zmíněná čísla 18 nebo 88. 28 znamená Blood and Honour, výjimkou nejsou ani trička nebo mikiny s nápisy jako „28-nemůžete nás zakázat“. Tyto číselné šifry jsou právně nepostižitelné.

V Německu jsou u pravicové scény typické značky Thor Steinar či Consdape (která obsahuje zkratku NSDAP). Některé značky zneužité pravici vydali nemalé částky na kampaně proti rasismu, především Lonsdale a Fred Perry. Pro neonacisty kultovní značka Lonsdale se některým z nich tak znechutila, že došlo k demonstrativnímu pálení jejich oděvů. V používání některých značek lze se objevit i úsměvné paradoxy. Málokdo například tuší, že u zrodu značky Lonsdale stál Žid. Jiný rozpor je mezi neonacisty oblíbená bunda bomber, ta je kopií vojenské bundy, kterou poprvé používali američtí letci v boji proti nacistickému Německu.

7 Aktivita skinheads

Aktivita apolitických skinheads je prakticky nulová. Jedná se o návštěvy koncertů nebo fotbalových utkání. Apolitičtí skinheads žádný program ani aktivity nemají, jedná se o styl života.

U pravicově orientovaných skinheads je tomu jinak. Propaganda je jedna z nejdůležitějších činností zaběhnutých organizací. V dnešní době je dost těžké uspět bez reklamy. Šíření pravicového extremismu se policii daří potírat. Na skryté významy emblémů, symboliky nebo hesel však nedosáhne. Jako oficiální program považuje většina vlastenectví. Propagandu tvoří tiskoviny, hudební CD, ale také videa. Většinou se jedná o projevy, muziku či reklamu určité organizace. Lze na nich spařit koncertní sály plné hajlujících skinheadů, záběry z výcviků, které jsou doplněny neonacistickou hudbou.

Největší událostí je však stále pořádání koncertů, kde se schází několik desítek až stovek příznivců extrémní pravice. Na ty bývá velmi vysoké vstupné a výnosy z nich pak pokrývají další aktivity organizace jako je výroba vlajek, letáků atd.

Dalším důležitým médiem je internet, který je díky své anonymitě také velmi nebezpečný. Lze zde najít stránky, ve kterých si můžeme jako v obchodě vybrat z několika druhů vlajek s hákovým křížem, trika, knihy, kšiltovky, videokazety, ale i jednoduché útočné zbraně.³⁵

Součástí propagandy je také vystupování na veřejnosti. Konání různých demonstrací nebo pochodů, v poslední době pořádané proti „nepřizpůsobivým“ občanům. Pod heslem vlastenectví se pravicoví extremisté snaží získat přízeň dalších občanů. Poukazují na neřešitelné problémy s Romy, na problematiku drog apod. a tím vším se snaží získat si sympatie veřejnosti a ospravedlnit své činy.

Další vyvíjenou, stálou a zavedenou aktivitou jsou násilnosti, ve kterých můžeme spatřovat snahu o navození moci nebo nadvlády.

³⁵ <http://www.resist.com/> [online]. 2010 [cit. 2011-11-11]. - materiály lze najít v sekci merchandise

Pokud bychom nahlédli do života pravicových skinheadů, můžeme podle Chmelíka tvrdit, že „*SKINHEADI jsou tvořeni lidmi, kteří jsou neúspěšní nebo nemají šanci normálním způsobem dosáhnout pozornosti a úspěchu ve společnosti.*“³⁶ Dále uvádí faktory, které k tomu přispívají. Je to například nevýrazné postavení v rodině, nedostatek profesní způsobilosti, jelikož řada z nich nemá ukončené středoškolské vzdělání, vlastní deprivace neúspěšnosti atp.

Útočníci jsou zpravidla v přesile, neútočili by, pokud by neměli jistou výhru. Útoky většinou nebývají cílené, často až pod vlivem alkoholu a vzájemného hecování si chtějí dokázat svou sílu a odvalu. Napadení směřují na jednotlivce či malé skupinky levicového nebo punkového vzhledu a na Romy. Terčem se však může stát každý, pokud se snaží vyjádřit nesouhlas s jejich projevy. Dokladem tohoto tvrzení může být případ, který se odehrál ve Strakonicih v květnu roku 2008. Tehdy dvaadvacetiletý mladík šel s kamarádem z hospody a cestou potkali dva skinheady, kteří hajlovali a provolávali nepatřičná hesla. Mladík je okřikl s tím, zda vůbec vědí, co byli koncentrační tábory a následně se strhla rvačka, při které byl pobodán do krku a částečně ochrnl. Českobudějovický soud uložil útočníkovi dvanáct let vězení, dalším dvěma přihlížejícím pak tři roky a rok za propagaci rasismu.

Některé útoky mohou být i cílené. Jsou zaměřeny na vůdčí osobnosti levicových skupin nebo na romská obydlí, která se snaží zastrašit a mnohdy se jim to daří. V posledních letech se opět vyskytlo několik případů, kdy byly do obydlí Romů vhozené zápalné lahve.

7.1 Symbolika a používané symboly

Symbol je znak, značka či předmět, který nese hlubší, někdy skrytý význam. Nauka o symbolech, jejich vzniku a významu se nazývá symbolika. Za typické symboly můžeme považovat abecedu, číslice, matematická znaménka atd. Symboly existovaly již v době antiky a mnohé z nich byly

³⁶ CHMELÍK, Jan. *Symbolika v extremistických hnutích*, s. 14

převzaty z řecké a římské mytologie. Někdy se pro symbol používá názvu emblém, který je francouzského původu.

Radíme sem například runové písmo, které je germánského původu a vzniklo někdy kolem 3. st. n. l. Je typické svým ostrým provedením. Toto písmo se stalo inspirací pro řadu grafických symbolů, které užívalo fašistické Německo. Dále jsou to různé symboly křížů, barev, čísel, ale může se jednat i o symboliku konkrétních osob, které jsou vyzdvihovány.

Podle Chmelíka symboly působí na vědomí lidí ve dvou fázích: V první fázi neboli fázi spontánní představují symboly útěk lidí či skupin v období velkých životních změn, krizí nebo zvrátů a hroutí se jim dosavadní představy o životě. Takové situace řeší právě uznáváním symbolů, které jim jsou známy nebo jim byly nabídnuty. Symbol se pro ně stává náhražkou za to, co je pro ně dosud nedostupné. K symbolům utíkají jedinci zpravidla pod zkratkovitým jednáním. Druhá fáze, která je označována za striktní je typická tím, že se jedinec začleňuje do organizace, do rovných a úspěšných společenství, kde mají šanci uspět. Podřizují se zde přísným a přesným pravidlům, kterým se dobrovolně podřizují. To je typické pro subkulturu skinheads, kde hraje významnou roli vůdcovský princip. Mají před sebou vytyčený cíl, kterého chtějí dosáhnout. Základní symbolika takovýchto společenství spočívá na principu společné krve, na kterou navazuje symbol bojovníků.

U subkultury skinheads jsou v rámci symboliky dominantní tři barvy: černá, bílá a červená. Černá je symbolem smrti, ale také odhodlání, stala se pro ně symbolem rasové nenávisti, červená je symbolem ohně, krve, ale také revoluce a bílá představuje čistotu, nevinnost a jistotu. „Tato kombinace barev byla převzata ze symbolů typických pro fašistické diktatury, zejména pro nacistické Německo, ve kterém tuto kombinaci barev prohlásil za národní barvy Adolf Hitler.

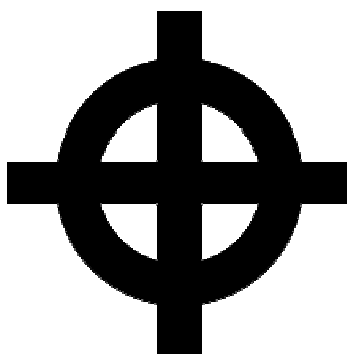
Číselná symbolika má u skinheads svůj velký význam. Aby mohli vyznávat osobnost svého vůdce, jsou písmena nahrazována čísly, přičemž toto číslo vyjadřuje pořadové číslo písmena v abecedě. Jak již bylo zmíněno, jedná se o čísla 14, 18 nebo 88.

Dalšími používanými symboly u subkultury skinheads jsou například kříže, které patří mezi nejstarší používané symboly, kladiva, pěst, meče, lebky atd.

Obrázek 5 - Ukázka symbolů lebek

Zdroj: <http://ameblo.jp/frombangkok/entry-10580618600.html>

Obrázek 6 - Keltský kříž

Zdroj: http://www.fahnenversand.de/fotw/flags/qt-z_sym.html

Obrázek 7 - Ukázka runových znaků

Zdroj: <http://www.ritual.cz/modules.php?name=News&file=print&sid=969>

8 Vývoj subkultury v České republice

Subkultura skinheads se dostala do České republiky koncem osmdesátých let. Skinheadství přicházelo do naší republiky spíše z Německa než z Velké Británie³⁷. I díky tomu se u nás rozvíjela pravicová část, tradiční skinheads se u nás vyskytovali jen v malém množství. Největší nárůst v počtu členů na našem území byl zaznamenán v devadesátých letech, kdy byla situace po revoluci v roce 1989 nejistá.

Na počátku devadesátých let u nás vznikly stabilnější skinheadská uskupení, především v Praze, v severních Čechách, v Plzni, v Brně nebo na severní Moravě. *„Specifikem stylu skinheads v ČR bylo, že zde v prvních fázích vývoje subkultury měli vůdčí úlohu a silné zastoupení studenti a intelektuálové (byť žijící bohémským, resp. „hospodským“ životem), na rozdíl od čistě dělnických kořenů skinheads v západní Evropě a USA.“*³⁸

Na vzniku se podílela jedna z prvních skinheadských kapel, liberečtí Hubert Macháně, kteří však působili i na punkové scéně. Mnohem větší popularity však dosáhla kapela Orlík se zpěvákem a vůdčí osobností Danielem Landou. Orlík stavěl texty na tématech stylu Oi! a byl průkopníkem tohoto směru u nás. Právě tato kapela má velké zásluhy na tom, že u nás masivně narůstal počet vyznavačů skinheads. I když jejich texty nebyly otevřeně rasistické, dají se skryté rysy rasismu v textech najít. Pro většinu skinheads, apolitických i rasistických se tato kapela stala symbolem.

Na počátku devadesátých let se objevilo množství kapel, které už zpívali extrémně rasistické, fašistické a nacistické texty (např. Excalibur, Bráník, Vlajka nebo Buldok).

Po roce 2000 byl zaznamenán úbytek skinheads. Zanikla silná organizace Bohemia Hammer Skins (není však zcela jisté, zda nejsou její bývalí členové dále aktivní). Jednalo se o frakci, která u nás patřila

³⁷ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal: Centrum strategických studií, 2003. s. 411

³⁸ Tamtéž s. 412

k nejmilitantnějším a podle odhadů se počet členů blížil k tisícovce. Jednalo se o českou pobočku organizace Hammer Skins, která byla napojena na Blood and Honour. Motivací, proč se stát jejich členem byl následující text: „Není lehké stát se jedním z nás, ale můžeš to být právě ty! Kup si naši nášivku, kterou budeme prodávat na koncertech a ukaž svou věrnost bílé rase, ukaž svou hrdost a nenávisť k sionismu! Vítr změn se zvedá, když dopadne kladivo! Náš čas přijde!“ Bohemia Hammer Skins byli za svého působení přísně vojensky organizovaní a proces výběru nových členů byl velmi propracovaný. Noví potenciální členové byli pozváni na koncert pořádaný Bohemia Hammer Skins, kde byli bedlivě sledováni. Důležité bylo, zda jsou příslušníci dostatečně radikální, mají dostatečně vypracované tělo, nepijí příliš alkoholu a co jsou ochotni udělat. Pokud zde obstáli, čekala je až tři roky zkušební lhůta, ve které museli obstát v dodržování pravidel Hammer Skins (např. neužívat drogy, naučit se zacházet se zbraní, chovat se ostražitě, mluvit co nejméně apod.).

V Čechách působí i tradiční skinheads. Jsou jimi zejména Oi! skins pohybující kolem kapel jako jsou např. Operace Artaban, Pilsen Oiquell, FistbOi!s nebo Jedna krev. Jsou tvrdě proti fašismu, zastávají myšlenku Punk & Skins Unity. Mezi českou mládeží se vyskytuje i mnoho sympatizantů, kteří sdílí názory apolitických skins, i když se v něm přímo neangážují. Apolitičtí skinheads jsou známí svým vlastenectvím a národní hrdostí, je však obtížné určit hranici, kde končí „normální“ vlastenectví a kde začíná přerůstat v nacionalismus a rasismus. Někteří skinheadi, kteří se označují za příslušníky Oi! stylu, přestože proklamují svou apolitičnost, nevylučují v rámci vlastenectví násilí proti přistěhovalcům. I tento postoj napovídá, že se jejich orientace přiklání více doprava. Nelze to však stáhnout ke všem tradičním skinheadům, existují opravdu apolitičtí skinheadi, kteří nejsou rasisty, stojí si pevně za svými protirasistickými myšlenkami, účastní se antifašistických akcí, pořádání koncertů apod. Takových však není mnoho.

Další problematickou skupinu u nás představují tzv. nazihoooligans. Hooligans a rowdies nemají se subkulturou skinheads původně nic společného. Z vzájemného provázání white power skinheads a fotbalových

fanoušků však vznikla nová podoba pravicových výtržníků, kteří se hlásí k nacismu a fašismu. K nejznámějším nazihoooligans patří např. fanoušci okolo klubů Sparty Praha, Baníku Ostrava a dalších.

S.H.A.R.P. skinheads pronikli do České republiky počátkem devadesátých let. Jedná se však o nepočetnou a neaktivní organizaci.

Red Skins patří v České republice k nejmilitantnějším a nejradikálnějším odnožím extrémní levice. Jejich politikou jsou různé komunistické ideologie jako je trockismus nebo marxismus, někteří uznávají také anarchismus. Mezi jejich hlavní aktivity patří účast na různých demonstracích, kde jsou často těmi, kdo vyvolává nepokoje a napadá členy ultrapravice. V České republice se také vyskytují v minimálním počtu a to především v různých antifašistických anarchistických odnožích např. ANTIFA³⁹.

³⁹ Antifašistická akce - nejmilitantnější antifašistická organizace, jejíž členové otevřeně vyhledávají násilné střety s pravicovými extremisty

9 Závěr

Bakalářská práce se zabývá subkulturou skinheads od jejího vzniku po současnou dobu. V úvodních kapitolách se věnuje vysvětlení a objasnění pojmů kultury, subkultury, extremismu a jeho dělení. Na kulturu přitom nahlíží z antropologického hlediska. Subkulturu popisuje od čtyřicátých let dvacátého století, kdy se o ní začalo poprvé hovořit v rámci společenských věd a dále uvádí definice různých autorů a také slovníků. Dále uvádí charakteristické rysy subkultur a také nesnaží vysvětlit rozdíly mezi subkulturou a hnutím.

V následující kapitole věnuje pozornost extremismu, jeho definicím podle Ministerstva vnitra ČR, Bezpečnostní informační služby či Policie ČR a rozdělení na ultrapravicovou a ultralevicovou větev. Problematice řešení pravicového extremismu je vymezena samostatná kapitola.

Další kapitola se již začíná zabývat subkulturou skinheads, jejími kořeny, vznikem a okolnostmi, za kterých tato subkultura vznikla. Původně se jednalo o mládež z dělnické třídy, kterou bavila hudba, především reggae a ska a rádi popíjeli po hospodách. Nosili na krátko ostříhané vlasy, drahé oblečení a příliš nedbali na ustálená společenská pravidla. Jednalo se především o členy Moods a Rude boys. Až kolem roku 1968 se vytváří subkultura, která svým jednáním a vzhledem reaguje na hnutí hippies a roku 1969 se pro ně vžívá název skinheads. Původně se jednalo o apolitické seskupení dělnické mládeže, které se vymezovalo proti tehdejší společnosti. Typické oblečení pro ně byli vysoké boty, košile, džíny, kšandy a vyholená hlava.

Skinheads byli spojováni s násilím. Vyvolávali drobné potyčky, díky nimž se dostávali do konfliktů s policií. Obdobím, kdy se subkultuře začínají objevovat politické tendence, můžeme považovat druhou polovinu sedmdesátých let. Velká Británie se v této době potýká s nezaměstnaností a vina za to byla dávána velkému množství přistěhovalců, kteří brali práci rodilým občanům. Důležitou postavou, která přispěla k politickému vymezování subkultury, byl Ian Stuart Donaldson, zakládající člen kapely Skrewdriver, která prosazovala pravicové názory.

Pro vznikající White power music - extrémně pravicové a rasisticky se projevující odnože rockové scény, se tato kapela stává legendou. Právě skupiny v čele se Skrewdriver začínají tvořit odnož White power skinheads, jejíž členové bojují za etnický čistotu, bílou rasu. Od nich se stále vymezují nepolitici skinheads, kteří se drží tradice a dělnického původu.

Pro posílení neonacisticky smýšlejících skinheads sehrála svou roli také celosvětová organizace Blood and Honour, která spojuje fašisticky smýšlející skinheady. Jako reakce na rozkvět rasistických tendencí vzniká roku 1986 v New Yorku odnož S.H.A.R.P. neboli skinheadi proti rasovým předsudkům. Myšlenka očistit subkulturu od rasismu a fašismu se tak brzy dostává i do Evropy, podíl na tom nese i kapela Oppressed.

Práce rozděluje subkulturu skinheads do třech proudů: na ultrapravicové, nacionalistické a levicové. K ultrapravicovým skinheads se řadí skupiny jako je Blood and Honour, Boneheads, Hammer Skins, White Power Skins apod. Představují nejsilnější a nejmilitantnější odnož. Jediná rasa pro ně je bílá, ostatní jsou podřadné. Spojuje je přízeň k fašismu, antisemitismu, rasismu a nacismu. Nacionalističtí skinheads šíří ideu silného, spravedlivého státu, v jejímž čele má stát silná osobnost. Hájí vlastenectví, bratrství a myšlenky, o kterých tvrdí, že nejsou fašistické ani nacistické. Levicoví skinheads, ke kterým patří S.H.A.R.P. nebo Red Skins, se nejvíce podobají původním skinheads. Jsou připraveni bojovat proti ultrapravicovým skinům, pokud je to potřeba.

Do České republiky se subkultura dostává v průběhu osmdesátých let, její vývoj u nás je tématem další kapitoly. Uvádí se zde kapely, které zde byly oblíbené a které nesly svůj podíl na následné přízni k subkultuře. Zmínka je zde také o organizaci Bohemia Hammer Skins, která už však u nás nepůsobí.

V poslední kapitole jsou uvedeny aktivity skinheadů, které ovlivňují společnost, ale i životy jednotlivých lidí. V podkapitole o symbolice jsou uvedeny ukázky obrázků, které vyjadřují některé myšlenky.

Extremismus v subkultuře skinheads je zajímavé téma. Původně se jednalo o nepolitickou, dělnickou mládež, která se ráda bavila. Pravděpodobně prvním krokem, který vedl k nevraživosti, možná

i k nenávisti, byla již zmíněná nezaměstnanost ve Velké Británii, kdy jim přistěhovalci brali práci. Dále pak měla velký podíl na politizaci subkultury a hlásání pravicových myšlenek osobnost Iana Stuarta Donaldsona s kapelou Skrewdriver. Stačilo prvních pár příznivců a členové se začali rozrůstat a rozvíjet své myšlenky do extrémních podob.

V poslední době se neustále hovoří o bojích proti extremismu, extremistům, radikalistům apod. Oproti tomu je však zejména v České republice aktuální téma boje proti „nepřizpůsobivým“ občanům, kteří jsou velmi atraktivní návnadou právě pro extrémní odnože subkultury skinheads, protože se velmi často jedná o Romy. Problematika menšin vzbuzuje vášně a určitě je potřeba ji řešit. Problémy s „nepřizpůsobivými“ obyvateli pak mohou být záminkou právě pro extremisty, kteří jsou schopni na takovouto příležitost vyčkávat a pak na svou stranu přilákat mnoho občanů.

Podle BIS byli v roce 2010 čeští neonacisté v útlumu. Odborník na pravicový extremismus Štefan Danics však tvrdí opak. Ten tvrdí, že ultrapravice je na vzestupu a pomohl tomu právě zákaz Dělnické strany. Neonacisté na to reagovali založením Dělnické strany sociální spravedlnosti (DSSS). Extremisté se poučili a nyní jsou mnohem opatrnější.

V druhé polovině letošního roku dostali mnoho příležitostí se angažovat a možná i přilákat více voličů na svou stranu. Dokázala to právě DSSS, která při komunálních volbách v Krupce na Teplicku získala v září letošního roku dva mandáty. Rostoucí nepokoje a otázka romské problematiky na Šluknovsku, v Novém Boru, ve Varnsdorfu a dalších městech budou stále nahrávat do karet pravicovým extremistům.

V dnešní době je původní ideologie skinheads značně „znásilněná“ a mnohdy se jedná o obyčejné nacisty a fašisty, kteří pouze převzaly image skinheads a vnesly do ní své myšlenky. Veřejnost v současnosti vnímá skinheads jako synonymum pro pravicový extremismus.

Seznam literatury

BARKER, Chris. *Slovník kulturních studií*. 1. vyd. Praha: Portál, 2006. 206 s. ISBN 80-7367-099-2

ČERNÝ, Petr. *Právní ochrana před extremismem*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. 255 s. ISBN 978-80-7400-053-9

DANICS, Štefan. *Extremismus*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. 62 s. ISBN 80-7254-454-3

DANICS, Štefan. *Skinheadi a extrémní politická pravice*. In *Bezpečnostní teorie a praxe: sborník Policejní akademie České republiky*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2002, č. 1. s. 75-82.

Filozofický slovník. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1976. 555 s.

GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. 1. vyd. Praha: Argo, 1999. 595 s. ISBN 80-7203-124-4

GIRTLE, Roland. *Okrajové sociální kultury*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2001. 218 s. ISBN 80-210-2728-2

GORDON, M. M.: *The Concept of Subculture and its application*. In GELDER, K.; THORNTON, S.: *The subcultures reader*. 1. vyd. London: Routledge, 1997. 599 s. ISBN 0415127270

CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6

CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7

CHMELÍK, Jan. *Symbolika v extremistických hnutích*. Praha: J. Chmelík, 2005. 99 s. ISBN 80-86244-14-8

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 285 s. ISBN 978-80-7367-269-0

KLIMEŠ, Lumír. *Slovník cizích slov*. 6. vyd. Praha: SPN, 1998. 862 s. ISBN 80-7235-023-4

MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Blansko: Barrister & Principál, 2003. 655 s. ISBN 80-86598-45-4

SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 281 s. ISBN 978-80-247-2907-7.

Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2011-10-15]. Bezpečnost a prevence: Extremismus. Dostupné z WWW:
<<http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>>.

Bezpečnostní informační služba : vnitřní zpravodajská služba České republiky [online]. [cit. 2011-10-15]. Extremismus. Dostupné z WWW:
<<http://www.bis.cz/extremismus.html>>.

Encyklopedie [online]. [cit. 2011-10-25]. Politický extremismus. Dostupné z WWW:
<<http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=7&tema=147>>.

The Insurgent [online]. [cit. 2011-11-11]. The Insurgent. Dostupné z WWW:
<<http://www.resist.com/>>.

Seznam ilustrací

Obrázek 1- Symbol zkřížených kladiv	30
Obrázek 2 - Symbol pěsti.....	31
Obrázek 3 . Logo Blood and Honour	31
Obrázek 4 - Logo S.H.A.R.P. skinheads.....	32
Obrázek 5 - Ukázka symbolů lebek.....	38
Obrázek 6 - Keltský kříž	38
Obrázek 7 - Ukázka runových znaků	38